

כ' תמוז ה'תשע"ד 18.7.14

מגזין מס' 288

שבת פרשת מטות

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

הפתח הלאומי

כחם של פתגם, הנהגה וניגון חסידיים

אדמו"ר הרש"ב (רבי שלום דובער) אמר: פתגם חסידי מביא לצלילות הדעת ו"מנקה" את הלב. הנהגה טובה חסידית מאירה את הבית. ניגון חסידי מחזק את התקווה והביטחון, מביא שמחה ומעמיד את הבית ואת בני הבית בקרן אורה. (על פי 'היום-יום' כ"ב תמוז)

התבוננות בדרך אפשר בטמון בפתגם ובאמרה החסידיים

הדברים הקטנים

לעתים אלו 'הדברים הקטנים' שעושים את ההבדל בין חיים של משמעות לתחושת "קצתי בחיי". דוקא הנהגות פשוטות ותמימות יכולות לשפוך אור נפלא חדש על חיי האדם, וממילא גם על הסובבים אותו.

פתגם חסידי

פותח את המח והלב ללא שום הכנה מראש. לפעמים פועל הוא על האדם אף יותר מלימוד מעמיק ומחולל בו מהפך של ממש בדפוסי החשיבה וההתנהגות. כאשר שומעים בהשגחה פרטית איזו נקודה חיובית פנימית שמדברת אלינו ומניחים לה להדהד בתוכנו, אזי מפרה הדבר את כל הווייתנו. אט אט, מבלי משים, נפעלת נביעה של מחשבה טובה נוספת המולידה עוד ועוד מחשבות. נמצא, כי רב כחו של פתגם חסידי בודד אחד לפעול תגובת שרשרת של 'פרו ורבו' חיובי שאין לו סוף.

הנהגה טובה חסידית

ייתכן שאת סוד הנטילת ידיים לפני קימה מהמיטה

לא יגלו לו בקרוב, ואין הוא חש התעוררות רוחנית מיוחדת כאשר לובש הוא טלית מצמר בימות הקיץ. אך על כל פנים, יש לדעת כי באימוצן של הנהגות טובות חסידיות, שנהגו ישראל בדורות שלפנינו, ניתן לחזק את האמונה ולטעת בלבנו הרגשה מרוממת באשר הולכים אנו בדרך סלולה ורחבה העולה בית א-ל. עלינו לזכור תמיד כי אף שנמוכי קומה אנו ברוחניות, מכל מקום גבוהים אנו מכל הדורות שקדמו לנו ומבטנו מרחיק ראות אפילו יותר מהם, באשר רוכבים אנו על כתפיהם - כתפי ענקים.

ניגון חסידי

מהווה התכללות הכל, באשר 'אותיות הנגינה' משפיעות אור ושמחה, שהינם המפתח לכללות עבודת החינוך העצמי הפנימי. כאשר מתנגן לו ניגון חסידי בלב וזוכים להרגיש כיצד כמו מאליהם נסחפים כל החושים לצליליו - מתמוססים כבמטה קסם דכדוכי הנפש, מתחדשת הציפיה לעתיד טוב יותר ונוצקת רוח חיים רעננה בביטחוננו העצמי.

לוח שיטורים

לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש... (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש.

שימו לב: החל מחודש תמוז (מראשית יולי) הופסקו למשך שנה כל שיעורי הרב כלב, ובמקומם יתחיל שיעור שבועי קבוע אחד בלבד מידי יום חמישי במושב חמד שבמרכז הארץ, על הכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה. השיעור יועבר בזמן אמת בעזרת ה' בקביעות גם בשידור חי באינטרנט.

השיעור הראשון נדחה לאחר בין המצרים ויתקיים ביום חמישי

י"א מנחם אב 7.8.14 בשעה 20:30 בדיוק!

(התכנסות, כיבוד ושתייה קלה מ-20:00) במושב חמד, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל]. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממש, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

בניין בית המקדש

הרבי מליובאוויטש קרא להוסיף בימי בין המצרים בלימוד התורה ובנתינת צדקה, ובמיוחד בלימוד עניני בית המקדש בתורה שבכתב, בתורה שבעל פה ובהלכה. על ידי לימוד זה נזכה שיתקיימו דברי המדרש: "לך אמור להם ויתעסקו לקרות צורת הבית בתורה, ובשכר קרייתה, שיתעסקו לקרות בה, אני מעלה עליהם כאילו הם עוסקים בבנין הבית".

שתי דיעות בדברי חז"ל

אנו מצפים לבוא המשיח ולבניין בית המקדש השלישי.

איך ייבנה הבית הזה, האם בידי אדם או בידי שמיים? בדברי חז"ל יש על כך שתי דיעות: דיעה אחת אומרת שהבית השלישי קיים כבר עכשיו בשמיים, ובבוא העת יירד ויעמוד על מקומו; הדיעה השנייה

(המובאת גם ברמב"ם כהלכה פסוקה) אומרת, שבית המקדש השלישי ייבנה על ידי המלך המשיח.

רבים מסבירים, שלאמיתו של דבר אין סתירה בין שתי הדיעות הללו: יהיו בבית המקדש השלישי דברים שייבנו בידי אדם, ויהיו בו דברים שיבואו מוכנים מהשמיים. בדרך זו גם מוסברת העובדה, שמסכת שלימה מפרטת את מידותיו של בית המקדש השני, שמטרתן לשמש בסיס לבניין הבית השלישי, וזאת בשעה שבספר יחזקאל מובאים פרטים שונים אודות מבנהו של בית המקדש השלישי, והם שונים מצורתו וממבנהו של בית המקדש השני – אלא שעלינו לבנות את הבית השלישי על פי

מתכונתו של הבית השני, והשינויים שעליהם מדובר בספר יחזקאל, יבואו מהשמיים.

עולם כמנהגו נוהג

אך השאלה הנשאלת כאן היא, למה חשוב כל כך שבית המקדש ייבנה גם בידי אדם? אם בין כך יהיו דברים שיהיו מוכרחים לבוא מהשמיים, מדוע לא יבוא הבית בשלימותו מלמעלה? ההסבר הפשוט לכך הוא, שבניית בית המקדש היא אחת מתרי"ג המצוות, ולכן הוא חייב להיבנות על ידי המשיח, כנציגו של עם ישראל. אולם בתורת החסידות אנו מוצאים הסבר מעמיק יותר.

הרמב"ם פותח את פרק י"ב מהלכות מלכים במלים: "אל יעלה על הדעת שבימות המשיח ייבטל דבר ממנהגו של עולם, או שיהיה שם חידוש במעשה בראשית; אלא עולם כמנהגו נוהג". (מדובר, אגב, על התקופה הראשונה של ימות המשיח; בתקופה השנייה אכן ישתנו סדרי העולם). הרמב"ם אינו מדגיש זאת באקראי. חשוב לו לומר זאת, כיון שבכך באה לידי ביטוי מעלתה של הגאולה.

המדרש אומר, שכוונת הבריאה היא – "נתאוה הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים". רצון ה' הוא, שהעולם הגשמי, התחתון והמוגבל יהיה 'דירה' לאורו האין סופי.

עולם אחר, עולם נעלה יותר – לא תהיה זו 'דירה בתחתונים', במובנו האמיתי של המושג. העולם שיהיה 'דירה' לה' לא יהיה אותו עולם תחתון שבו למדו יהודים תורה וקיימו בו מצוות, אלא עולם עליון יותר. ואילו הכוונה העליונה היא, שדוקא העולם הזה הגשמי והתחתון, על כל גדריו והגבלותיו – הוא עצמו יהיה 'דירה' לקב"ה. הגילוי האלוקי המופלא של ימות המשיח, יאיר איפוא בעולם זה כמות שהוא!

זהו גם ההסבר הפנימי לכך שהמשיח הוא זה שיצטרך לבנות את בית המקדש השלישי. הכוונה היא שהגילוי האלוקי יבוא אל תוך המציאות הגשמית, כפי שהיא נעשית על ידי מעשי בני אדם. רק לאחר שבית המקדש ייבנה על ידי המלך המשיח, יבואו ויירדו מהשמיים כל הדברים שאינם יכולים להיעשות על ידי בני אדם.

אין זה חידוש שבעולמות העליונים, הטהורים והנאצלים, מאירה האמת האלוקית. התכלית היא, שגם בעולם הזה התחתון והנחות תאיר אמת זו במלוא זוהרה וביתר שאת.

תפקיד זה הוטל על העם היהודי. על ידי העבודה בלימוד התורה ובקיום המצוות, אנו מכשירים את העולם להיות ראוי לגילוייה של האמת האלוקית. לעת עתה אין אנו רואים את אשר מתחולל בעולם כתוצאה מעבודת התורה והמצוות, ולכן אנו מצפים לימות המשיח, שאז יוסרו המסכים המסתירים, ונראה כולנו כיצד הוכן העולם להיות 'דירה' לקב"ה, שיירד לשכון בו במלוא הגילוי.

לא עולם אחר

משום כך חשוב להדגיש, שהעולם שיהיה בימות המשיח לא יהיה עולם שונה מהעולם שלנו; שהרי אם יהיה זה

דברים שכדאי לדעת על בית המקדש

- הוא המקום הקדוש ביותר בכל העולם.
- השכינה לא זזה לעולם ממקום המקדש (ב'שמות רבה' פרשה ב', ב' נאמר: "לעולם אין השכינה זזה מכותל המערבי").
- בזמן שבית המקדש היה קיים, לא רק עם ישראל היה חש בקדושה האלוקית ששרתה במקום. אף אומות העולם היו משגרים קרבנות ומתנות לבית המקדש.
- עשרה ניסים גלויים נעשו בבית המקדש, ומהם: לא נראה זבוב בבית המטבחים, מעולם לא ניצחה הרוח את עמוד העשן שהיטמר בצורת עמוד ישר מן הקטורת, ולא כיבו הגשמים את האש שעלתה מעצי המערכה שעל גבי המזבח, ולא הסריח בשר הקרבנות.
- בזמן שהיה בית המקדש קיים היתה חובה על כל איש ישראל 'לעלות לרגל' שלוש פעמים בשנה לבית המקדש: בפסח, בשבועות ובסוכות. גם בזמננו משתדלים לעלות לכותל המערבי בשלושת הרגלים האמורים.
- בית המקדש הוא מקום הקרבת הקרבנות. אדם שחטא בשוגג, היה עליו להביא קרבן חטאת. מי שארע לו נס או שמחה משפחתית – היה חייב להביא קרבן תודה. כמו כן הוקרבו 'קרבנות תמיד' בכל יום וקרבנות מוספים בשבתות, בראשי חודשים ובחגים.

הסיפור השבועי

ההבטחה התקיימה

אסירות מחנה הנשים הוכרחו לבוא, לצפות במחזות הזוועה.

הכול עמדו בדממה, בשורות ישרות כסרגל, ממתנינים לשמוע מה תהיה גחמתו החדשה של קצין המחנה. הקצין קרא בקול את מספרו של יהודה אריה וליס.

ליד הקצין עמד שולחן, ומעליו קורת עץ גדולה, שממנה השתלשל חבל. זה היה עמוד התלייה. יהודה נתבקש לעמוד על השולחן, והקצין הציג את התפילין ונפנף בהן לעיני האסירים. "רואים אתם, בזה השתמש ה'כלב' הזה", זעק בקול ניחר. "מה שייעשה לו עתה ישמש אזהרה לכולכם". צחוק מרושע התגלגל מפיו בסיום הצהרתו.

חייל גרמני כרך את החבל סביב צווארו של יהודה. הקצין פנה בלעג אל יהודה ושאלו מהי בקשתו האחרונה. יהודה לא חשב פעמיים וענה בקול צלול: "רצוני להניח את התפילין האלה עוד פעם אחת!".

הקצין פרץ בצחוק. "מצויין!", הכריז. "כאשר תיתלה עם התפילין זה יהיה אות ומופת לכל האסירים".

לעיני כל האסירים כרך יהודה בדבקות את התפילין על ידו ועל ראשו, וקרא בקול "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד". הוא הרים לרגע את עיניו וראה את עיני אחיו נעוצות בו. פתאום הבחין בדמעות זולגות מעיניהם. זה היה דבר חריג, שכן אחרי כל הייסורים שעברו יבש מעיין דמעותיהם לגמרי. פתאום הוא רואה כי הם מזילים דמעות.

באותו רגע מילאה את לבו הרגשת ניצחון אדירה על עצם הנחת התפילין לעיני כול, בשיא ימי הזוועה, בעיצומו של מסדר נאצי. בקול גדול קרא לעבר אחיו:

גרמני חמוש הביל קבוצת קשישים במרכז מחנה ההשמדה דכאו. מדי פעם העיף מבט אכזרי לאחור, לוודא שכולם צועדים בעקבותיו, והאיץ בהם להזדרז. ברור היה לאן פניהם מועדות.

יהודה אריה וליס היה אז צעיר שעסק במלאכה במחנה. כשהבחין בקבוצת הקשישים זקף לרגע את גבו ופלט אנחה. פתאום יצא אחד הקשישים מהשורה וזרק לעברו שקית בד קטנה. יהודה תפס את השקית ומיהר להעלימה תחת בגדיו.

הקבוצה המשיכה בדרכה, ויהודה ציפה לרגע שבו יוכל לבדוק את תכולת השקית. להפתעתו הרבה מצא בתוכה זוג תפילין. התלבטות קשה התרוצצה בקרבו. זה זמן רב לא באו לידי תפילין, ועתה יש לו אפשרות להניחן. עם זה, החזקת התפילין כרוכה בסכנת חיים ממש.

יהודה השאיר את התפילין ברשותו. הוא לא היה מסוגל לוותר עליהן, במיוחד לאחר שקיבלן מיהודי זקן המובל לדרכו האחרונה. בערב הטמין את התפילין תחת הדרגש שלו. בלבו גמלה החלטה להניחן מחר בבוקר.

לפנות בוקר השכים קום. כל דרי הצריף עדיין ישנו. יהודה קם בזריזות והוציא את התפילין ממחבואן, ובהתרגשות הניחן על ידו ועל ראשו. פתאום נפתחה הדלת ושומר גרמני נכנס. הוא סקר את הצריף, מאיר בפנסו לכל עבר. כשהבחין ביהודה העטור בתפילין שאג בזעם והזעיק את חבריו. הללו תפסו את יהודה, הוציאוהו מהצריף ורשמו את המספר המקועקע על ידו.

בבוקר נצטוו כולם להתייצב למסדר הידוע לשמצה, שבו ערכו הגרמנים משפטי ראוה והוצאות להורג. אף

ואכן, יהודה עמד בכל הצליפות, וכשהונחתה עליו האחרונה – התעלף. הגרמנים היו בטוחים שמת, וזרקו אותו לערמת גופות נפטרים. כעבור כמה שעות התעורר יהודה והרגיש כאב חד בראשו, זה היה חור שנוצר מהאבן של המגלב. בקושי הצליח להזיז את עצמו ולצאת מערמת המתים. למרבה המזל עבר לידו יהודי, וזה טיפל בו במסירות, הניח על החור רטיית בד, והחביאו באחד הצריפים.

זה קרה שבועות אחדים בלבד לפני סיום המלחמה. יהודה התאושש, וכאשר הגיעו האמריקנים לשחרר את המחנה, היה בין הניצולים. הוא עלה לארץ ישראל, הקים משפחה וחי עד שנת תשס"ח.

אולם כעין 'זיכרון' לאותו מעמד נשמר על גופו לאורך כל השנים. אלה היו כאבים שסבל בתמידות, במקום שבו פער המגלב את החור בראשו. זו היתה עדות חיה לסיפורו המצמרר.

(מפי בנו, הרב יוסי וליס, מנכ"ל 'ערכים')

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

"יהודים! מדוע אתם עצובים, אינכם רואים שניצחתי?!"... הוא היה בטוח שבאותו רגע יישמט השולחן שתחת רגליו, החבל יתהדק והוא יעבור לעולם שכולו טוב, אך זה לא אירע. קצין בכיר בא למקום והמראה לא מצא חן בעיניו. הוא פקד על החיילים להסיר את החבל מעל צווארו של יהודה ואמר לו: "מוות בתלייה קל מדי בעבורך. עכשיו כרע על ברכיך, והחזק את הידיים למעלה". הוא ציווה להניח אבן כבדה בכל אחת משתי ידיו, ולהלקותו עשרים וחמש צליפות מגלב, בלי שהאבנים ייפלו מידי.

עם כל צליפה הרגיש יהודה כיצד כוחותיו אוזלים. בקצה הרצועה היתה קשורה אבן שפצעה את ראשו ואת כל גופו. הקצין עמד מעליו ובצחוק מרושע קרא אליו: "הרי לא תחזיק מעמד. השמט אבן ונירה בך מיד...". יהודה התגבר בכל כוחו וחשב בלבו: "לא אתן לו את התענוג הזה. אסבול את הצליפות ולא אפיל את האבנים..."

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת מטות

התחייבות בלשון נדר או שבועה

ראשי המטות מכונסים ע"י משה רבנו, והוא מלמד את דיני הנדר והשבועה על מנת שיעבירום לידיעת כל בני ישראל.

דינים אלה שורשם בכתוב "לא יחל דברו, ככל היוצא מפיו יעשה". אדם שקיבל על עצמו ענין כלשהו בלשון נדר או שבועה, הרי מחוייב הוא לקיים את התחייבותו, שאם לא כן חילל בזה מוצא פיו.

נערה הנודרת, בו ביום מבטל אביה את נדרה. ובאם לא ביטל אביה את נדרה, חייבת היא לקיימו. נדרה אשה נשואה, ייפר או יקיים בעלה את נדרה. אשה אלמנה או גרושה, אין לאיש סמכות להפר או לקיים נדריה.

נקמת ה' במדיינים

כזכור, בפרשה הקודמת פרשת פינחס, הוגדרו המדיינים אויבי קדושת ישראל. ובפרשתנו, ה' מצוה את משה כי ינקום קודם מותו במדיינים.

משה רבנו מגייס שניים עשר אלף חיילים - אלף אנשי צבא מכל שבט ושבט משניים עשר השבטים. בראש שניים עשר אלף החיילים עומד פינחס בן אלעזר הכהן, אשר נוטל עמו אל המלחמה את ארון הברית ואת ציץ הקודש של הכהן הגדול ואת חצוצרות התרועה.

צבא ישראל מנצח במלחמה והורג את כל הזכרים, בהם חמשת מלכי מדין ובלעם נביאם הרשע. ערי מדין

נשרפות כליל באש, והנשים והילדים וכל רכוש המדיינים נלקחים שלל ע"י הלוחמים ומובאים אל מחנה ישראל.

כעסו של משה ודיני טהרת הלוחמים והכלים

אנשי חיל צבא המלחמה משאירים בחיים את בנות מדין (אשר החטיאו את בני ישראל) והדבר מכעיס את משה ואלעזר. על כן מצוה משה להרוג את כל הנשים המדייניות הבוגרות ואת כל הילדים ממין זכר. הלוחמים שנטמאו בבואם במגע עם המתים ימתינו מחוץ למחנה, שם יהיה עליהם להיטהר ביום השלישי והשביעי טרם כניסתם למחנה.

עתה מפרט אלעזר הכהן את הדינים שקיבל ממשה בנוגע לטהרת הכלים: כלים שנטמאו בטומאת מת יש לנקותם היטב ולטהרם, וכן להסיר ולטהר את הבלוע בדפנותיהם. הכלים ששימושם באש - טהרתם על ידי ליבונם באש, והכלים ששימושם בצונן - טהרתם על ידי טבילתם במים קרים.

חלוקת השלל, הפרשת התרומות ומתן התכשיטים

הקב"ה מצוה את משה להעריך את כמות השלל המדייני וקובע את דרך חלוקתו: מחציתו ללוחמים, ומחציתו לכל העם. על הלוחמים להפריש מחלקם אחד מחמש מאות (0.2 אחוז) עבור הכהנים, ועל העם להפריש מחלקו אחד מחמישים (2 אחוז) עבור הלויים.

התורה מפרטת את פריטי השלל, מניינם וכן את החלק שהופרש לכהנים וללויים.

בתום החלוקה, ניגשים ראשי הצבא אל משה ומביעים את רצונם לתרום לה' את הכלים ותכשיטי הכסף והזהב שבזו - ביטוי ואות לרגשי תודתם לה' על שיבת הלוחמים אל המחנה מן המלחמה בשלום ללא נפגעים. משה ואלעזר מביאים את תרומתם לאוהל מועד למשמרת, זיכרון לסיפור הנס ולתרומת הלוחמים.

נחלת גד, ראובן וחצי המנשה

בני השבטים גד וראובן פונים למשה ומבקשים לנחול נחלתם ממזרח לירדן, מקום עתיר מרעה לצאנם הרב. משה חושש כי בכך מבקשים הם לפטור עצמם מלהשתתף עם אחיהם במלחמות כיבוש הארץ והסדרת הנחלות. על כן הוא חוזר ומזכיר בפניהם את סיפור עונשם הקשה של המרגלים שהניאו את לב העם מלהיכנס לארץ.

מיד מבהירים בני גד וראובן למשה כי אין מבוקשם דומה כלל לחטא המרגלים חלילה. וכראיה מכריזים הם כי מוכנים הם לצאת חלוצים לפני מחנה ישראל למסע כיבושה של ארץ ישראל המערבית.

משה חש בכנות דבריהם ומציב בפניהם תנאי: ארץ ישראל המזרחית אכן תהיה להם לנחלה, אך יהיה זה רק לאחר שיעברו את הירדן וילחמו שכם אחד עם אחיהם. משה מוסר את הדברים לידיעת תלמידו יהושע בן נון אשר ינהיג את העם אחרי מותו אלי כיבוש הארץ המובטחת וחלוקתה לנחלות.

בני השבטים גד, ראובן וחצי שבט מנשה, אותם מצרף בינתיים משה אליהם, מקימים בהנחיית משה ערים בארץ ישראל המזרחית ומושיבין בהן את נשיהם, ילדיהם וצאנם. ובהתאם להתחייבותם, יוצאים הם עם כלל ישראל לחציית נהר הירדן לקראת מלחמת כיבוש הארץ.

The screenshot shows the Tanya website interface. At the top, there is a navigation bar with links like 'בית', 'אודות', 'תעודות', 'תוכן', 'אודותינו', 'אודותינו', 'אודותינו'. Below this is a main video player with the title 'הרב איר ללב - ספר התניא בוו...'. To the right of the video player is a table with the heading 'לוח אירונים' and a QR code. Below the video player is a grid of video thumbnails, each with a title and a small image. The thumbnails include titles like 'אבות המצוות - חלק 3', 'אבות המצוות - חלק 2', 'אבות המצוות - חלק 1', 'אבות המצוות - חלק 4', 'אבות המצוות - חלק 5', 'אבות המצוות - חלק 6', 'אבות המצוות - חלק 7', 'אבות המצוות - חלק 8', 'אבות המצוות - חלק 9', 'אבות המצוות - חלק 10', 'אבות המצוות - חלק 11', 'אבות המצוות - חלק 12', 'אבות המצוות - חלק 13', 'אבות המצוות - חלק 14', 'אבות המצוות - חלק 15', 'אבות המצוות - חלק 16', 'אבות המצוות - חלק 17', 'אבות המצוות - חלק 18', 'אבות המצוות - חלק 19', 'אבות המצוות - חלק 20', 'אבות המצוות - חלק 21', 'אבות המצוות - חלק 22', 'אבות המצוות - חלק 23', 'אבות המצוות - חלק 24', 'אבות המצוות - חלק 25', 'אבות המצוות - חלק 26', 'אבות המצוות - חלק 27', 'אבות המצוות - חלק 28', 'אבות המצוות - חלק 29', 'אבות המצוות - חלק 30', 'אבות המצוות - חלק 31', 'אבות המצוות - חלק 32', 'אבות המצוות - חלק 33', 'אבות המצוות - חלק 34', 'אבות המצוות - חלק 35', 'אבות המצוות - חלק 36', 'אבות המצוות - חלק 37', 'אבות המצוות - חלק 38', 'אבות המצוות - חלק 39', 'אבות המצוות - חלק 40', 'אבות המצוות - חלק 41', 'אבות המצוות - חלק 42', 'אבות המצוות - חלק 43', 'אבות המצוות - חלק 44', 'אבות המצוות - חלק 45', 'אבות המצוות - חלק 46', 'אבות המצוות - חלק 47', 'אבות המצוות - חלק 48', 'אבות המצוות - חלק 49', 'אבות המצוות - חלק 50'.

התחדשנו!

בוטאו לבקר

באתר האשודרג

Www.tanyaor.com

לגלות את ה'מטה' שבנשמה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

תקיפות ונחישות

אולם אף על פי ש'שבט' הוא ענף המחובר לאילן, הרי מצד שני הוא עדיין רך וחלש, ואילו לעומתו ה'מטה' הוא מקל חזק ונוקשה. משמעות הדברים היא, שבעוד הענף מחובר לאילן, הוא עדיין חלש ורך. דוקא על ידי ההתנתקות לכאורה, הוא מגיע לחוזק גדול לאין ערוך מכפי שהיה לו קודם לכן.

זו בעצם המשמעות של ירידת הנשמה לעולם הזה. דוקא על ידי הירידה וההתרחקות לכאורה מהמקור האלוקי, מגלה הנשמה כוחות גדולים וחזקים יותר. שהיו חבויים בתוכה, ומגיעה לדרגה עליונה יותר. הקשיים של העולם הזה ופיתויי היצר הרע, מעוררים בסופו של דבר את ה'מטה' שבנשמה, את התקיפות והנחישות להישאר קשורים בקב"ה למרות כל הקשיים, ואז מגיעה הנשמה לקשר עמוק לאין ערוך עם הקב"ה.

תכלית החורבן

חלוקה זו בין 'שבט' ל'מטה' קיימת גם כאן למטה. בזמן שבית המקדש היה קיים והקדושה האלוקית האירה בגלוי - היה זה מצב של 'שבט'. אולם לאחר החורבן, כשעם ישראל הוטל לגלות קשה, שבה שורר חושך כפול ומכופל, דומה העם ל'מטה'. בתקופה זו עליו לחשוף כוחות פנימיים ולגלות עמידה תקיפה כדי לעמוד מול המכשולים והנסיונות של תקופת הגלות. רמז לכך ניתן לראות בעובדה שפרשת מטות נקראת בימי 'בין המצרים'. בכך באה לידי ביטוי המהות הפנימית והאמיתית של הגלות והחורבן - לגלות את ה'מטה' שבנשמה ולהגיע לגילוי המלא של כבוד ה' בגאולה האמיתית והשלימה.

"וידבר משה אל ראשי המטות" (במדבר לב)

שבטי ישראל מכוונים בתורה בשני שמות: 'שבטים' ו'מטות' (כמו בפרשתנו, הנפתחת במילים: "וידבר משה אל ראשי המטות"). 'שבט' ו'מטה', במשמעותם הפשוטה, הם ענפי אילן, אלא ש'שבט' הוא ענף רך המחובר עדיין לאילן, ואילו 'מטה' הוא מקל חזק וקשה העשוי מענף שנכרת.

השמות הללו מבטאים שני מצבים בעם ישראל: ה'אילן' שממנו נלקחו נשמות ישראל, הוא מקורן האלוקי - הקב"ה. כאשר הקשר בין הנשמות לקב"ה הוא גלוי ומודע - הן נקראות 'שבטים', אולם כאשר הקשר הזה מוסתר וחבוי עד כי במבט חיצוני אין הוא נראה - נקראים בני ישראל 'מטות'.

לאחר הירידה

באופן כללי, המצב הראשון ('שבט') מתייחס לנשמה כפי שהיתה קודם ירידתה לעולם הזה, קודם התלבשותה בגוף גשמי. היא עמדה אז בעולם רוחני נאצל, שרויה בדבקות מוחלטת עם הקב"ה - כשבט המחובר לאילן.

אך לאחר ירידת הנשמה לעולם הזה והתלבשותה בגוף גשמי וחומרי, אזי היא בבחינת 'מטה'. במצבה זה אין היא מרגישה עוד את אותה מוחשיות גלויה של הקשר עם המקור האלוקי, עם הקב"ה. בהיות הנשמה בגוף יכולה אפילו לקנן בה הרגשה של התנתקות חלילה. הגוף הגשמי והיצרים החומריים נלחמים נגד הנשמה ומחשיכים על הקשר העצמי שבינה לבין הקב"ה. על כן במצבה זה היא דומה למטה שנכרת מהעץ.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך י"ח)

לשם מה הוסיפו ישראל איסורים וסייגים?

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

איש כי ידר נדר לה'

בתחילת פרשת 'מטות' דנה התורה בסוגיית ה'נדרים' ובדרכי ביטולם. 'נדר', בנידון זה, הוא איסור שהאדם מטיל על עצמו, בבחירתו החופשית. כתוצאה מהנדר נאסר עליו דבר שמצד עצמו אין הוא אסור כלל.

כאשר הנדר בא מתוך רצון לעבוד את ה' ולהתקרב אליו יותר, הוא נחשב במידת מה כדבר חיובי. וכאן נשאלת השאלה: וכי לא די לנו במה שאסרה התורה עצמה, לשם מה לנו להוסיף איסורים וסייגים משל עצמנו?

בריחה מהתפקיד?

אפשר לשאול זאת בצורה מעמיקה יותר:

הרי מטרת התורה והמצוות היא לקדש את חיי החולין. כשיהודי אוכל דבר מה לשם שמים, או נהנה מכל דבר אחר בעולם, ובכח זה הוא עובד את ה', הוא מחדיר את אור הקדושה לתוך המציאות החומרית, שזו בעצם מטרת הבריאה כולה – "לעשות לו יתברך דירה בתחתונים".

לאור זה, כשהאדם נודר נדר ומזיר את עצמו מדברים שונים שקיימים בעולם, הוא פועל, לכאורה, נגד התורה עצמה – התורה התירה לו את הדברים הללו כדי שיוכל לקדשם ולהעלותם, ואילו הוא בורח מהתפקיד ואוסר אותם על עצמו!

צדיקים יודעים

התשובה לכך תלויה בעניין זה עצמו:

אם אכן האדם עומד בדרגה רוחנית נאותה, אין לו

שום סיבה לנודר נדרים, מהסיבה שהזכרה לעיל. הואיל ויש לו הכוחות לקדש את המציאות הגשמית ולהעלותה לקדושה, אל לו לברוח מפניה, אלא עליו להשתמש בה לעבודת ה'. לכן מצאנו צדיקים גדולים שהשתמשו בדברי פאר ומותרות, שכן הם ידעו כיצד להעלותם לקדושה ולנצלם לעבודת ה'.

אבל מי שסטה מדרך הישר וכשהוא בא במגע עם עניני העולם הזה אין הדבר נעשה אך ורק לשם שמים, אלא יש לו גם תאוה אישית חומרית – לא תמיד הוא יכול להעלות את הדברים לקדושה, ואף קיימת סכנה שהם ידרדרו אותו למטה. לכן מותר לו ואף מומלץ לו לאחוז ב'נשק' הנדרים כדי לשמור על מצבו הרוחני.

עיקרון זה מסביר גם את האיסורים והסייגים שהטילו חכמי ישראל במשך הדורות על העם היהודי. בזמן שבית המקדש היה קיים והקרין את אורו הרוחני – לא היה צורך בסייגים אלה. היו ליהודים הכוחות להתגבר על חומריות העולם ולהחדיר בו את אור הקדושה. אבל משחרב בית המקדש וחלה ירידה כללית בעולם, ירידה שהעמיקה והלכה עם גבור חושך הגלות, שוב לא היה ביטחון שהעם היהודי יצליח לשמור על מעמדו הרוחני הגבוה, ועל כן הוסיפו חז"ל וגדולי ישראל שלאחריהם איסורים וסייגים נוספים.

הכח להפר

מבחינה זו אכן מעידים הנדרים והסייגים על נחיתות מסויימת, שכן אילו עמד האדם בדרגה הרוחנית הנאותה לא היה נזקק לנדרים ולסייגים.

הוא נותן כח גם ליהודי שנמצא במצב ירוד יותר לבל יזדקק לנדר ואדרבה, שיוכל לחיות ולפעול בתוך העולם ולהעלותו לקדושה.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",
על פי לקוטי שיחות כרך ד')

לכן, מיהו שיש בכוחו להפר נדרים? – רק מי שמעמדו הרוחני גבוה יותר משל הנודר (אב לעומת בתו; חכם; בית דין וכו'). מכיון שהוא עומד בדרגה גבוהה יותר, יש בכוחו להפר את הנדר שבא כתוצאה ממצב נחות וירוד.

חסידות על הפרשה מטות

נדרים דרושה בחינת "מטות" דוקא, שכן הנודר נדר מקדש את עצמו במותר לו ומתנזר גם מדברים המותרים, ועבודה זו דורשת תקיפות ונחישות.

(אור התורה' במדבר עמ' אש'א)

התוקף להתנזר גם מן המותר וידבר משה אל ראשי המטות (ל,ב)

מדוע נקט הכתוב "מטות" ולא "שבטים"?

'מטה' הוא ענף קשה וחזק, שנפרד מן האילן, ואילו 'שבט' הוא ענף המחובר עדיין לאילן, שהוא רך. לענין

מארז ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!
4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנוש

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

YouTube f

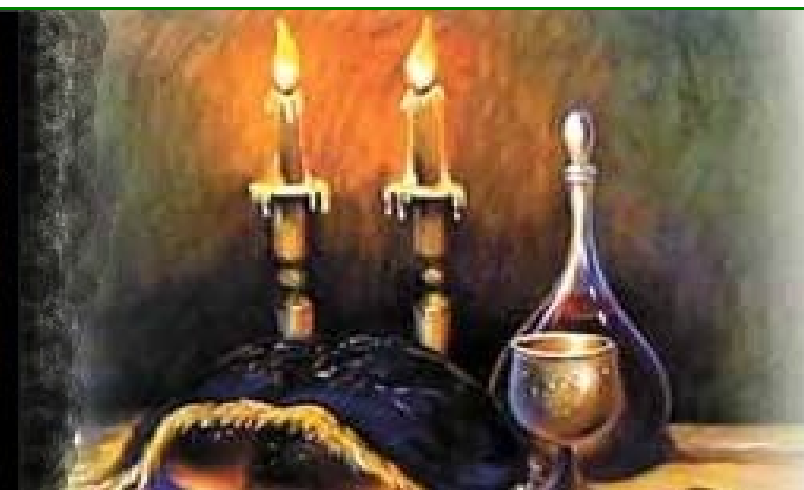
שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קיץ)
20:25	19:09	י-ם
20:28	19:25	ת"א
20:29	19:17	חיפה
20:27	19:26	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון